РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

(Обн., ДВ, бр. 34 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80 и 105 от 2006 г., бр. 53, 59 и 104 от 2007 г., бр. 50 и 94 от 2008 г. и бр. 44 от 2009 г.)

§ 1. Член 2 се изменя така:

„Определение

Чл. 2. (1) Търговският регистър представлява електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, които се вписват по силата на закон, и актовете, които се обявяват по силата на закон, за всички търговци и клонове на чуждестранни търговци.

(2) Обстоятелствата и актовете по ал. 1 се оповестяват без информацията, представляваща лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни, с изключение на информацията, за която със закон се изисква да бъде оповестена.

(3) За всеки търговец и клон на чуждестранен търговец се води дело в електронен вид. В делото се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни за идентифицирането на лицата, представляващи или управляващи търговеца.”

§ 2. Член 11 се изменя така:

„Публичност

Чл. 11. (1) Търговският регистър е публичен. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща търговския регистър.

(2) Агенцията осигурява регистриран достъп до делото на търговеца.

(3) Достъпът по ал. 2 може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на молба и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията, а в случаите на служебен достъп - по реда на наредбата по чл. 12, ал. 4.”

§ 3. В чл. 13, ал. 6 се създава изречение трето:

„Заявителят представя и преписи от актовете, подлежащи на обявяване в търговския регистър, в които личните данни, освен тези, които се изискват по закон, са заличени.”

§ 4. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Заявленията за вписване и за заличаване на обстоятелства и заявленията за обявяване на актове се подават от акционерните дружества и командитните дружества с акции само по електронен път.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 5. В чл. 19 ал. 2 и 3 се изменят така:

„(2) Длъжностното лице по регистрацията се произнася по заявленията за вписване и за заличаване и по заявленията за обявяване на актове незабавно след изтичане на три работни дни от приемането им, освен ако със закон е предвидено друго.

(3) Заявленията за обявяване на годишните финансови отчети се разглеждат по реда на постъпването им отделно от другите заявления и длъжностното лице по регистрацията се произнася незабавно след изтичане на три работни дни от приемането им, освен ако със закон е предвидено друго.”

§ 6. В чл. 22 се създава ал. 4:

„(4) Когато към заявлението на търговеца за вписване, за заличаване на обстоятелства или за обявяване на акт не са приложени всички документи, които се изискват по закон или когато не е платена дължимата държавна такса, длъжностното лице по регистрацията дава указания на заявителя за отстраняване на нередовността. Указанията се оповестяват по електронната партида на търговеца. Длъжностното лице по регистрацията постановява отказ, ако тези указания не са изпълнени до изтичането на сроковете по чл. 19, ал. 2 и 3.”

§ 7. В § 1 от Допълнителната разпоредба се създава т. 4:

„4. „Заинтересувано лице” е страната по заварените съдебни и изпълнителни дела, съдилищата и другите държавни органи, държавните съдебни изпълнители, лицата, на които са възложени публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги, Националната агенция за приходите, банките и всички други кредитори на дружеството, както и кредиторите на съдружници или на член-кооператори независимо от характера на вземанията им.”

§ 8. В Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 4:

а) в ал. 1, изречение първо думите „в тригодишен срок от влизането му в сила” се заменят с „в срок до 30 юни 2011 г.”;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Преregистрацията по ал. 1 се извършва чрез вписване в търговския регистър на търговеца или на клона на чуждестранния търговец и на съответните обстоятелства за него въз основа на заявление от търговеца, съответно от управителя на клона, отправено до съда по регистрацията. Съдът по регистрацията изпраща до агенцията удостоверение за актуално състояние с посочване на кода му по БУЛСТАТ, както и заверен учредителен акт, дружествен договор или устав, актуален към 31 декември 2007 г. Започналото регистърно производство се довършва по реда на § 6, след което се издава удостоверение за актуално състояние, необходимо за преregистрация. При осигурена технологична възможност преregистрацията се извършва въз основа на заявлението на търговеца до съда по регистрацията. Съдът изпраща на агенцията в електронна форма документите, посочени в изречение второ, заедно с удостоверението за актуално състояние, подписано с електронен подпис при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис.”;

в) алинея 9 се изменя така:

„(9) Едновременно с преregистрацията на търговеца се извършва и преregистрация на всичките му клонове. В тези случаи агенцията изисква от съответния окръжен съд по седалището на всеки клон на търговеца служебно да издаде удостоверение за актуалното му състояние.”;

г) алинея 13 се изменя така:

„(13) До извършване на преregистрацията по ал. 2 и 3 и при поискване в срока по ал. 1 съдът по регистрацията издава удостоверение за актуално състояние.”

2. Параграф 5 се изменя така:

„§ 5. (1) Всички еднолични търговци, за които не е поискана преregистрация в срока по § 4, ал. 1, се считат за заличени от 1 юли 2011 г., а клоновете на чуждестранните търговци се считат за закрити. Окръжният съд по регистрацията архивира фирмените им дела.

(2) Дейността на търговските дружества и кооперациите, за които не е направено искане за преregистрация в срока по § 4, ал. 1, се прекратява на 1 юли 2011 г. Търговските дружества и кооперациите, които не са се преregистрирали в срока по § 4, ал. 1, нямат право да осъществяват търговска дейност, да

предявяват искове и да подават молби за образуване на изпълнителни производства, да извършват разпоредителни сделки с имуществото си, освен да заплащат дължими суми на работници и служители, както и да извършват преводи на суми за погасяване на публични задължения. Извършените след 30 юни 2011 г. разпоредителни действия и сделки с имущество на търговските дружества и кооперациите с прекратена дейност са нищожни.

(3) Законните представители на търговски дружества и кооперации с прекратена дейност от 1 юли 2011 г. могат само да приемат волеизявления, отправени към тези търговци.

(4) Окръжният съд по последната регистрация на търговските дружества и кооперациите в срок до 1 октомври 2011 г. изготвя и изпраща в агенцията Списък на едноличните търговци и клоновете на чуждестранни търговци, за които не е поискана преregистрация в срока на § 4, ал. 1 (Списък № 1) и Списък на търговските дружества и кооперации, за които не е поискана преregистрация в същия срок (Списък № 2), в които се посочват номер на фирменото дело, наименование, седалище и адрес на управление, име на законния представител и код по БУЛСТАТ, предоставен на съда от агенцията.

(5) В срок до 1 октомври 2011 г. агенцията изготвя Списък на лицата, подали заявления в срока по § 4, ал. 1, но получили отказ за преregистрация (Списък № 3). Ако отказът бъде отменен, агенцията служебно преregистрира търговеца, което се отразява незабавно в списъка.

(6) С обявяване на списъците по ал. 4 и 5 на електронната страница на агенцията държавните учреждения, съдилищата, банките, кредиторите и Националната агенция за приходите се считат за уведомени и не се изисква уведомление по чл. 77, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.”

3. Създават се § 5а - 5д:

„§ 5а. (1) В срок до 30 юни 2014 г. всяко заинтересувано лице може да подаде до съда по регистрацията заявление, с което да поиска преregистрация и обявяване в ликвидация на търговско дружество и кооперация по § 5, ал. 2.

(2) Преregистрация и обявяване в ликвидация на търговско дружество и кооперация с прекратена дейност може да поиска и всеки съдружник, акционер, член-кооператор и член на управителен орган.

(3) В заявлението по ал. 1 се посочват и качеството на заявителя, правният му интерес да иска преregистрация, обявяване в ликвидация, както и съгласието му за покриване на

разноските по ликвидацията на търговеца, ако дружеството не разполага с налични средства.

§ 5б. (1) Съдът по регистрацията изпраща на агенцията удостоверение за актуално състояние в електронна форма, подписано с електронен подпис при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис, както и електронно копие от актуалния към 31 декември 2007 г. учредителен акт, дружествен договор или устав.

(2) Агенцията пререгистрира търговеца, вписва ликвидацията, назначава и вписва ликвидатор.

(3) За ликвидатори на търговските дружества и кооперациите, за които е поискана пререгистрация и обявяване в ликвидация, се назначават лицата, вписани като техни представляващи в съответните регистри на съда по регистрацията. Ликвидаторите се считат уведомени за назначението с вписването им в търговския регистър. В тези случаи не се прилагат изискванията на чл. 266, ал. 3 от Търговския закон за представяне на нотариално заверени декларация-съгласие и образец от подписа им.

(4) Когато няма вписан представляващ, за ликвидатор се назначава лицето, посочено от заинтересуваното лице, или самото заинтересувано лице, когато то е поискало това със заявлението. Към заявлението се прилага декларация-съгласие и образец от подписа на лицето, посочено за ликвидатор. Когато заявления са подали повече от едно заинтересувано лице, за ликвидатор се назначава лицето, посочено от първия заявител.

(5) Разноските за производството по ликвидация са за сметка на търговеца. Когато търговецът не разполага със средствата, необходими за извършване на ликвидацията, в т. ч. за възнаграждение на ликвидатора, заинтересуваното лице осигурява собствени средства за извършване на ликвидацията, в т. ч. за заплащане възнаграждението на ликвидатора.

(6) Когато разходите за откриване на производството по ликвидация и за осъществяването й са осигурени от заинтересуваното лице, поискало пререгистрацията и ликвидацията на търговеца, тези разходи му се възстановяват изцяло незабавно след осребряване на имуществото, като след това се пристъпва към удовлетворяване на останалите кредитори.

(7) Ликвидаторът е длъжен:

1. в едномесечен срок от вписването му да покани кредиторите на дружеството да предявят вземанията си, да изготви и представи в агенцията за обявяване по партидата на дружеството начален ликвидационен баланс към момента на прекратяване на дружеството, както и пояснителен доклад към

баланса със становище относно необходимостта от подаване на молба до съда по несъстоятелността за обявяване на търговеца в несъстоятелност;

2. да предоставя своевременно поисканата от кредиторите информация.

(8) Ликвидацията следва да приключи в срок една година считано от датата на вписване на ликвидатора.

(9) При установена от ликвидатора или кредиторите необходимост срокът за ликвидацията може да бъде удължен въз основа на обосновано предложение от ликвидатора или по искане на заинтересувано лице при заявена готовност от него за осигуряване на разходите по ликвидацията, в т. ч. за възнаграждение на ликвидатора.

(10) Заинтересуваното лице, подало заявление за пререгистрация на търговеца, може да поиска от съда по чл. 266, ал. 4 от Търговския закон да се замени назначеният ликвидатор, ако той не изпълнява задълженията си или с действията си застрашава интересите на търговеца или кредиторите. При замяна на ликвидатора срокът за приключване на ликвидацията се определя от съда.

(11) Когато са уредени всички задължения и остатъкът от имуществото е разпределен или когато се установи, че дружеството няма имущество, средства, вземания и задължения, ликвидаторът уведомява агенцията и тя служебно вписва заличаването на търговеца.

(12) Когато се установи, че търговецът няма имущество, средства и вземания, но има задължения, ликвидаторът е длъжен да поиска от съда откриване на производство по несъстоятелност.

(13) Назначеният ликвидатор носи пълна имуществена отговорност за всички извършени от него сделки и действия, увреждащи кредиторите на търговеца.

(14) Представляващите и ликвидаторите за времето от датата на прекратяване на дейността на търговеца до заличаването му отговарят солидарно и неограничено за задълженията на търговеца, свързани с производството по ликвидация.

§ 5в. (1) В случаите на висящо към 1 юли 2011 г. съдебно или изпълнително производство, по което страна е търговец по § 5, ал. 2, съдът/съдебният изпълнител спира производството и дава указания на ищеца/взискателя да поиска своята и/или тази на ответника/длъжника пререгистрация и ликвидация, като определя и срок, не по-дълъг от срока по § 5г, ал. 4. При неизпълнение на дадените указания в

определения срок съдът/съдебният изпълнител прекратява производството по делото.

(2) Редът по ал. 1 се прилага и за заварените въззивни и касационни производства, като постановените актове се обезсилват.

§ 5г. (1) Съдът по регистрацията осигурява право на всеки да преглежда търговските регистри относно непререгистрираните търговци и документите, въз основа на които са извършени вписванията, да получава преписи от тях, както и удостоверение, отразяващо състоянието на търговеца към 1 юли 2011 г.

(2) Фирмените дела на прекратените и служебно заличените еднолични търговци, закритите клонове на чуждестранните търговци и фирмените дела на прекратените и служебно пререгистрираните търговски дружества и кооперации се архивират и съхраняват в съответния съд по регистрацията. При необходимост съдът издава заверени фотокопия от намиращите се във фирмените дела документи и удостоверения за пререгистрация и обявяване в ликвидация. Съдът по регистрацията предоставя достъп до архивираните фирмени дела и фирмените регистри на съдилищата и издава преписи от документите, съдържащи се в тях.

(3) Агенцията служебно отстранява допуснати технически грешки в обявените списъци по § 5, ал. 4 и 5 въз основа на получените от съда по регистрацията електронни документи.

(4) След изтичане на 5 години от прекратяване на дейността по § 5, ал. 2 агенцията служебно заличава търговските дружества и кооперациите:

1. за които не е поискана пререгистрация и обявяване в ликвидация;

2. за които ликвидацията не е приключила поради бездействие на ликвидатора и/или на заинтересуваното лице;

3. за които не е открито производство за обявяване в несъстоятелност.

(5) Агенцията обявява списък на заличените търговски дружества и кооперации на електронната си страница.

§ 5д. За неуредените в § 5а - 5г случаи относно извършване на ликвидацията на служебно пререгистрираните търговци се прилагат разпоредбите на глава седемнадесета „Ликвидация” от Търговския закон.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Започнатите, но неприключени към датата на влизане в сила на този закон производства по пререгистрация се довършват по досегашния ред.

§ 10. В чл. 268 от Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25, 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31, 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г. и бр. 41 от 2010 г.) се създава ал. 4:

„(4) Ликвидаторът е длъжен да осъществява правомощията си с грижата на добър търговец.”

§ 11. В чл. 40 от Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33, 63, 105 и 108 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 50, 69 и 106 от 2008 г. и бр. 95 от 2009 г.) се създава ал. 9:

„(9) Сроковете за подаване на годишните финансови отчети за търговците по ал. 1, т. 1 са, както следва:

1. за едноличните търговци, задължени да изготвят годишни финансови отчети по закон – от 1 януари до 30 април;

2. за едноличните дружества с ограничена отговорност, дружествата с ограничена отговорност и събирателните дружества – от 1 април до 31 май;

3. за държавните предприятия, за едноличните акционерни дружества, акционерните дружества, командитните дружества и командитните дружества с акции – от 1 май до 30 юни.”

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на ……. 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

С предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър (ЗТР) се извършват изменения в уредбата на регистърното производство по ЗТР.

С измененията на чл. 2 се създава по-подробна и точна законова дефиниция на понятието търговски регистър, който представлява електронна база данни, съдържаща обстоятелствата, които се вписват по силата на закон и актовете, които се обявяват по силата на закон, за всички търговци и клонове на чуждестранни търговци. В законопроекта е предвидена защита на информацията, представляваща лични данни по смисъла на Закона за защита на личните данни, като обстоятелствата и актовете, вписвани и обявявани в търговския регистър, се оповестяват без тази информация. Изключение прави информацията, за която със закон се изисква да бъде оповестена.

За всеки търговец и клон на чуждестранен търговец се води дело в електронен вид. В делото се прилагат заявленията, документите, удостоверяващи вписаните обстоятелства, обявените актове и други документи, които могат да съдържат и лични данни за идентифицирането на лицата, представляващи или управляващи търговеца. Тази информация, документирана по електронен път, съставлява архива на регистъра.

Българското търговско законодателство е хармонизирано с европейското общностно право. Въведени са изискванията за осигурен достъп по електронен път до всички подлежащи на оповестяване документи, уточнени в Директива 68/151/ЕИО, изменена с Директива 2003/68/ЕО на Европейския парламент, и осъвременени с Директива 2009/101/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Ето защо в чл. 11 е предвидено, че търговският регистър е публичен. Всеки има право на свободен и безплатен достъп до базата данни, съставляваща търговския регистър. Агенцията осигурява регистриран достъп до делото на търговеца. Достъпът може да бъде предоставен в териториалните звена на агенцията след представяне на молба и документ за самоличност. Лицето, поискало достъп по електронен път, следва да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, издаден от агенцията, а в случаите на служебен достъп - по реда на наредбата по чл. 12, ал. 4.

По този начин се осигурява възможност за техническа защита на оповестените в регистъра лични данни чрез проследяване на потребителите на информация от търговския регистър в случаите на констатирана злоупотреба с тези данни. Предлага се лицето, което иска достъп до архивната информация по партидите на търговците, да се идентифицира чрез електронен подпис или чрез цифров сертификат, осигуряващ му уникална парола, или с документ за самоличност.

В посока към осигуряване допълнителна защита на личните данни се предвижда заявителят да представя и преписи от актовете, подлежащи на обявяване в търговския регистър, в които личните данни, освен тези, които се изискват по закон, са заличени.

С измененията в чл. 17 се предвижда всички заявления за вписване, за заличаване на обстоятелства и за обявяване на актове в търговския регистър да се подават само по електронен път. Тази разпоредба се отнася само за акционерните дружества и за командитните дружества с акции. Посоченото изменение е съобразено с т. 3 на чл. 3 от Директива 2009/101/ЕО от 16 септември 2009 г.

Промените в чл. 19 от закона целят удължаване на сроковете за произнасяне на длъжностните лица по регистрацията по заявленията за вписване и за заличаване, по заявленията за обявяване на актове и на годишните финансови отчети. Предвидените нови срокове се налагат от практиката, както и от необходимостта в срока за произнасяне да бъде дадена възможност на заявителите да отстранят пропуски и грешки. С тази промяна ще се даде възможност на търговците за възражения в случаите на констатирани злоупотреби по отношение на заявените по партидата им вписвания и заличавания.

С допълнението на чл. 22 се създава възможност за отстраняване на допуснати от заявителя нередовности при подаване на съответното заявление. Длъжностното лице по регистрацията дава указания за отстраняване на нередовностите в срока по чл. 19, ал. 2 и 3 с цел избягване постановяването на откази.

С предложените изменения и допълнения в § 8, т. 2 от Преходните и заключителните разпоредби се цели преуреждане на обществените отношения, свързани с пререгистрацията, прекратяването и заличаването на едноличните търговци, на клоновете на чуждестранните търговци, на капиталовите търговски дружества и на кооперациите, които не са поискали пререгистрация и вписване до 30 юни 2011 г. в търговския регистър. Предвиденият до момента в ЗТР срок за пререгистрация се удължава с шест месеца. Основание за удължаването на срока представлява статистическата информация на Висшия съдебен съвет по отношение на броя на заявленията за пререгистрация, подадени през последните три месеца след датата на оповестяване на законопроекта. Този брой е значително завишен.

С новата уредба се предвижда бърза, по-икономична и ефективна уредба на действащия режим. В същото време с удължаването на срока ще се създаде мотивация за голяма част от непререгистрираните търговци сами да поискат пререгистрация в предвидения от закона срок.

С измененията в разпоредбите на § 5 от Преходните и заключителните разпоредби се цели в стопанския оборот да останат само жизнеспособните стопански субекти и да отпаднат всички, които не извършват търговска дейност, или такива, които са създадени инцидентно за обслужване на конкретни, не винаги легални търговски цели.

От друга страна, с предвидения в законопроекта механизъм за прекратяване и заличаване на едноличните търговци и закриване на клоновете на чуждестранните търговци, както и с прекратяването на дейността на капиталовите дружества и кооперации по силата на закона се цели да се защитят в максимална степен интересите на техните кредитори, в т. ч. на държавата, при минимален разход на средства и административен ресурс.

Всички еднолични търговци и клонове на чуждестранни търговски дружества, които до 30 юни 2011 г. не са поискали перерегистрация, няма да бъдат перерегистрирани служебно, както предвиждаше уредбата досега. Едноличните търговци ще бъдат заличени, защото те отговарят с цялото си имущество и като физически лица за задълженията, които са поели като търговци. Клоновете ще бъдат закрити. Фирмените им дела ще бъдат архивирани и съхранявани от окръжните съдилища.

Считано от 1 юли 2011 г. по силата на закона се счита за прекратена и дейността на търговските дружества и кооперациите, които не са перерегистрирани в срока по § 4, ал. 1.

С тези разпоредби се цели в значима степен да се опазят интересите на участниците в стопанския оборот, надеждно да се защитят интересите на кредиторите им.

Предвижда се Агенцията по вписванията да оповести на електронната си страница списъци на едноличните търговци и клоновете на чуждестранни търговци, както и списък на търговските дружества и кооперациите, за които не е поискана перерегистрирация в законоустановения срок. С обявяването на тези списъци всички държавни учреждения, съдилищата, банките, кредиторите и Националната агенция по приходите се считат за уведомени.

С измененията се създава възможност за всяко заинтересувано лице да може да поиска перерегистрация и обявяване в ликвидация по реда на Търговския закон (ТЗ) на търговец от обявения на електронната страница на агенцията списък. Заинтересувани лица по смисъла на този закон са страните по заварените съдебни и изпълнителни дела, съдилищата и другите държавни органи, държавните съдебни изпълнители, лицата, на които са възложени публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги, доставчиците на обществени услуги, Националната агенция за приходите, банките и всички

други кредитори на дружеството, както и кредиторите на съдружници или на член-кооператори независимо от характера на вземанията им.

Възможност да поиска пререгистрация е предвидена и за всеки съдружник, акционер и член на управителен орган на търговеца.

На основание на заявлението за пререгистрация и обявяване в ликвидация агенцията пререгистрира търговеца, вписва ликвидацията, назначава ликвидатор и определя срока за приключване на ликвидацията.

За да се даде възможност на кредиторите на търговците да реализират своите вземания от имуществото на прекратеното дружество, е необходимо да се премине през ликвидационно производство, подчинено на уредбата, съдържаща се в Търговския закон. Главната цел на ликвидационното производство е издирване от страна на ликвидатора на имуществото на търговеца, осребряването и разпределянето му.

Със законопроекта се предвижда за ликвидатори на търговски дружества и кооперации, за които е поискана пререгистрация, да се назначават лицата, вписани като техни представляващи в съответните регистри на съда по регистрацията. Когато няма вписан представляващ, за ликвидатор се назначава заинтересуваното лице, ако то е поискало това, или посочено от него лице за ликвидатор.

Предвижда се разноските за производството по ликвидация да са за сметка на търговеца. Когато разходите за откриване на производството по ликвидация и за извършването й са осигурени от заинтересуваното лице, поискало пререгистрацията и ликвидацията на търговеца, или от неговите кредитори, тези разходи се възстановяват изцяло на лицето, което ги е извършило, незабавно след осребряване на имуществото, след което се пристъпва към удовлетворяване на останалите кредитори.

Назначените от агенцията ликвидатори са длъжни в едномесечен срок от вписването им да поканят кредиторите на дружеството да предявят вземанията си, да изготвят и представят в Агенцията по вписванията начален ликвидационен баланс към момента на прекратяване на дружеството и пояснителен доклад към баланса със становище за необходимостта от подаване на молба до съда по несъстоятелност за обявяването му несъстоятелност.

Ликвидаторът може да бъде заменен по ред и в случаи, предвидени в закона.

Счита се, че въведената с измененията уредба на закона ще осигури ефективен процес по ликвидацията на дружествата или

в кратки срокове ще се установи какво е действителното състояние на дружеството.

Когато ликвидаторът констатира неплатежоспособност, той е длъжен да поиска от съда откриване на производство по несъстоятелност.

Несъмнено през ликвидация ще преминат само онези дружества, които имат имущество, като отговорността за ликвидацията се възлага на кредиторите. Така броят на ликвидационните производства ще бъде значително намален при максимална резултатност на ликвидацията. Когато се установи, че дружеството няма имущество, средства, вземания и задължения, се предвижда задължение за ликвидатора да уведоми агенцията, а тя да впише заличаването му.

Предвидено е лицата, представляващи търговците и ликвидаторите, да отговарят солидарно и неограничено за задълженията на търговеца, свързани с производството по ликвидация, за времето от датата на служебното прекратяване на търговеца до служебното му заличаване.

Назначеният ликвидатор носи пълна имуществена отговорност за всички извършени от него сделки и действия, увреждащи кредиторите на търговеца.

В случаите на висящо към 1 юли 2011 г. съдебно или изпълнително производство, страна по което е търговец по § 5, ал. 2, съдът/съдебният изпълнител спира производството и дава указания и определя срок на ищеца/взискателя да поиска своята и/или тази на ответника/длъжника преregистрация и ликвидация. При неизпълнение на указанията в срок съдът/съдебният изпълнител прекратява производството по делото. Срокът за преregистрация и ликвидация на ищеца/ответника или взискателя/длъжника следва да бъде определен в рамките на общия петгодишен срок по § 5г, ал. 4. Този ред се прилага и за заварените въззивни и касационни производства, като постановените актове се обезсилват.

След изтичане на 5 години от прекратяването по § 5, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби агенцията служебно ще заличава търговските дружества и кооперациите в предвидените от закона случаи. Агенцията обявява списъка на заличените дружества и кооперации на електронната страница на регистъра.

В законопроекта се предвижда започнатите, но неприключени към момента на влизане в сила на този закон производства по преregистрация да се довършват по досегашния ред.

С допълнението на чл. 40 от Закона за счетоводството се предвижда поетапен ред за обявяване на годишните финансови отчети от съответните търговци. С това изменение се цели

облекчаване на процедурата по административното обслужване на бизнеса от агенцията, намаляване на напрежението в работата ѝ, както и своевременно изпълнение на предвидените в закона задължения.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)